

jednotlivých příspěvků, a proto uvádíme jen jejich přehled). V první kapitole se A. Heretik zabývá odděleně problematikou reakce na stres, životními krizemi, sebevražedností, dále úzkostnými (neurotickými) poruchami a afektivními poruchami (poruchami nálad); A. Heretik jr. pokračuje kapitolou Schizofrenie, schizotypové poruchy a poruchy s bludy; poté A. Heretik hovoří o poruchách osobnosti. V obsáhlejší stati o závislostech (nikotin, alkohol a drogy) A. Nociar hlouběji – historie až dnešek – mapuje problematiku. V kratší kapitole hovoří I. Obuch o poruchách příjmu potravy. Stále aktuálnější problematikou psychologie stáří – s ohledem na stárnutí populace – se zabývá K. Pribišová. A naopak – věkem dětským naplnily svůj příspěvek o vývojových poruchách B. Váryová a V. Andreánská. Následuje rozsáhlá, téměř stostránková kapitola E. D. Uhrové o problematice psychosomatiky; kardiovaskulárním onemocněním se zde věnuje P. Nôtová, kožním a gastrointestinálním chorobám V. Cviková, psychosomatice v gynekologii a porodnictví K. Jandová, respiračním onemocněním M. Šimková, přičemž všechny zjevně züročují své zkušenosti z práce v těchto specifických oblastech. Na ně navazuje M. Andrášiová stati se závažným tématem klinická psychologie v onkologii, paliativní péči a thanatologii. K. Pribišová připojuje „opačný“ pohled na vztah tělo – duše, než je tomu v psychosomatice, příspěvkem, týkajícím se neuropsychologie. Publikaci pak zakončují rozsáhlejší příspěvky L. Požára, M. Andreánského a I. Jakabčice k problematice postižených (patopsychologie), s podkapitolami M. Groma, věnujícího se sluchově postiženým, V. Andreánské se zaměřením na postižení tělesné a R. Matého k tématu psychologické sexuologie.

Nezbytnými doplňky publikace jsou čtyřicetistránkový souhrnný seznam písemnictví (literatura není uváděna za jednotlivými kapitolami) následovaný osvěžujícími krátkými „medailonky“ jednotlivých autorů s milými podobenkami. Závěr tvoří jmenný a věcný rejstřík.

Je zřejmé, že se jedná především o učebnici pro studenty psychologie a ostatních oborů, ve kterých se studující musí hlouběji seznámit s problematikou klinické psychologie (např. psychiatrie, speciální pedagogika, ergoterapie ad.). Samozřejmě učebnice tohoto zaměření nemůže probírat všechny speciální oblasti, jimiž se klinická psychologie zabývá (např. psychologii bolesti, prenatální psychologii, psychologickou intervenci v genetice, v plastické chirurgii a kosmetice, v léčebné tělovýchově, v traumatologii, v neurochirurgii apod.). Tato specifická témata si musí psycholog specialista doplnit studiem literatury toho kterého oboru. Učebnice, zahrnující veškeré hraniční obory, jež

se částečně mohou protnout s klinickou psychologií, by se o nich mohla zminit pouze jednou větou, neboť jinak by nabyla obrovského objemu a lze předpokládat, že studenti psychologie by byli hned na počátku seznamování se s klinickou psychologií záporně motivováni (třeba už jen hmotnosti takové „bible“).

Zárukou kvality díla takového rozsahu, jakým je Klinická psychologie, jsou recenzenti, S. Kratochvíl a A. Stančák, kteří měli příležitost lektorovat tuto učebnici, jež zcela jistě konvenuje jejich představám, jak by měla „tradiční“ a kvalitní učebnice klinické psychologie vypadat (vyjádřili to oba na zadní straně přebalu knihy).

Samozřejmě, že lze nalézt nedostatky – např. nevyváženost rozsahu jednotlivých kapitol, hloubka zpracování, vypuštění některých témat z důvodu užšího odborného záběru jednotlivých příspěvátelů, zdvojení některých témat (i když tento nedostatek může být podnětem ke kritické komparaci názorů) atd. – které jsou ale vždy podnětné pro kreativní dotvoření učebnice při případných dalších vydáních, jež lze určitě v tomto případě očekávat a již nyní se na ně těšit.

Velkým kladem recenzované učebnice je orientace na skutečnou klinickou psychologii (čehož si nelze nevšimnout např. při srovnání s posledními učebnicemi klinické psychologie v ČR, v nichž jsou studenti směřováni spíše k práci sociální a charitativní, přestože obě oblasti mají své vysokoškolsky erudované odborníky – např. z fakult sociální práce, teologických apod.), a proto ji můžeme zájemcům o klasickou klinickou psychologii vřele doporučit.

P. Kulišťák

S. Kratochvíl:

SEX JAKO OBOHACENÍ ŽIVOTA
(sexuální trénink v sedmi lekcích)

Praha, Grada Publishing 2005, 108 s.

Ve své nové cvičebnici navazuje náš přední sexo- a psychoterapeut Stanislav Kratochvíl na své předchozí v nejlepší odborném smyslu populární příručky (především na Sexuální starosti a radosti z roku 2002) a dále je obohacuje i rozvíjí. V recenzované publikaci poskytuje těm odborníkům, kteří se nejčastěji dostávají do kontaktu s klienty trpícími sexuálními dysfunkcemi (jde hlavně o psychiatry, psychology, gynekology a urology), návod k nácvikové metodě léčby založené na psychologických principech. Ve své originální terapeutické metodě vycházející z původních postupů Masterse a Johnsonové a založené na sedmi postupných párových cvičeních autor nabízí možnost účin-

né pomoci především pacientům a pacientkám s poruchami erekce, ejakulace, apetence a orgasmické funkce.

Kniha je rozdělena na část více terapeutickou a na části zaměřené na bližší charakteristiku mužského a ženského sexuálního prožívání a reagování. Zde lze ocenit především charakteristiky různých typů orgasmu u žen (znázorněných ilustrativními křivkami), které jsou výsledkem výzkumů autora hlavně z posledního desetiletí.

Část terapeutická je založena na vlastní terapeutické zkušenosti S. Kratochvíla z mnohaleté práce s téměř 250 sexuálně dysfunkčními dvojicemi z Psychiatrické léčebny Kroměříž. Každý sexuální problém zde ilustruje názornou kazuistikou popisující nejenom vlastní poruchu, ale

i postup léčby. Každá kapitola je pak doplněna i krátkou katamnézou.

Výzkumně zaměřeni sexuologové a sexuální psychologové pak ocení i přílohu publikace, ve které najdou in extenso dotazník SFŽ/K (tedy původní Mellanův dotazník Sexuální funkce ženy, ovšem v rozšířené kroměřížské verzi autora) a dotazník SGŽ, tedy dotazník umožňující graficky zachytit křivku průběhu sexuálního vzrušení ženy.

Publikaci doporučuji všem odborníkům a vzdělaným laikům. Je přehledná, praktická, věcná. Současně je však i optimistická, klade důraz na kladné stránky sexu, a i když mluví o sexuálních problémech, je to proto, aby poskytl čtenáři návod k znovunalezení sexuálních radostí.

P. Weiss

Oznámení

PSYCHOLOGIE PRO PRAXI

S koncem roku 2008 ukončil svou činnost úspěšný odborný časopis *Psychologie v ekonomické praxi*, jenž po dobu 43 let vycházel v nakladatelství Karolinum ve spolupráci s katedrou psychologie pod redakčním vedením Jiřího Hoskovce a Jiřího Štikara (od roku 1994).

V letošním roce dochází k rozšíření oblasti zájmu nově pojmenovaného časopisu *Psychologie pro praxi* na všechny obory aplikované psychologie. Chce navázat na tradici vysoké kvality publikovaných příspěvků a dále spolupracovat s nakladatelstvím Karolinum. Odborná úroveň je i nadále garantována katedrou psychologie a standardním recenzním řízením. Časopis nabízí možnost publikovat odborné příspěvky za-

měřené na aplikaci psychologických poznatků do praxe, teorii pro praxi, metodologické příspěvky, kazuistiky a další.

V závěru prvního pololetí roku 2009 budete moci nahlédnout do prvního dvojčíslí.

Podrobnější informace, požadavky pro publikování, rubriky, termíny, aktuality a další naleznete na webových stránkách časopisu <http://ppp.ff.cuni.cz>.

Těšíme se na spolupráci.

*Za redakci PhDr. Ilona Gillernová, CSc.
předsedkyně redakce*